

Asociácia strážcov chránených území Slovenska so sídlom v Spišskej Novej Vsi je dobrovoľným združením profesionálnych pracovníkov štátnej ochrany prírody a dobrovoľných členov stráže prírody. V súčasnosti má cca 44 členov. Poslaním asociácie je predovšetkým spájať terénnych pracovníkov ochrany prírody, umožniť ich stretávanie s výmenou informácií a skúseností, skvalitniť prácu svojich členov pri výkone povolania a sústavne prispievať k ich odbornému rastu.

Práve potreba vonkajšej komunikácie a výmeny skúseností v strážnej službe medzi jednotlivými chránenými územiami Slovenska (ale aj iných krajín) nás motivovali pri príprave a zostavovaní predkladaného materiálu. Je spracovaný na základe informácií, ktoré sme obdržali od 20 správ národných parkov a chránených krajinných oblastí z celkového počtu 23.

Zo zhodnotenia stavu strážnej služby pri správach našich VCHÚ vyplývajú okrem iného veľké rozdiely v stave strážnej služby medzi niektorými NP a CHKO (čo je napokon prirodzené), ale alarmujúce je to v prípade rovnakej kategórie VCHÚ. Preto pevne veríme, že predkladaný materiál môže napomôcť skvalitniť strážnu službu v chránenom území, ktoré „spravujete“ a bude tiež zdrojom inšpirácií a námetov do ďalších rokov.

spracoval: Juraj Švajda
Správa TANAPu, Tatr. Štrba

Strážna služba pri správach NP a CHKO na Slovensku v roku 2000

Správa	počet profesionálnych strážcov	celkový počet zamestnancov	počet dobrovol'ných strážcov	zhodnotenie strážnej služby	záujem zúčastňovať sa v budúcnosti stretnutí ASCHÚS
TANAP	1	20	35	nie	áno
PIENAP	0	4	8	nie	áno
NAPANT	5	18	58	áno	áno
NP Slovenský raj	4	12	10	áno	áno
NP Malá Fatra	-	-	-	-	-
NP Muránska planina	1	7	23	áno	áno
NP Poloniny	0	6	7	nie	áno
CHKO Cerová vrchovina	-	-	-	-	-
CHKO Poľana	1	10	15	áno	áno
CHKO Záhorie	1	6	2	áno	nie
CHKO Vihorlat	1	3	0	nie	áno
CHKO Latorica	1	4	4	nie	áno
CHKO Ponitrie	-	-	68	nie	áno
CHKO Východné Karpaty	0	3	0	nie	-
CHKO Dunajské luhy	0	5	18	nie	áno
CHKO Malé Karpaty	1	11	-	nie	áno
CHKO Biele Karpaty	1	8	-	nie	áno
CHKO Kysuce	0	6	12	nie	áno
CHKO Veľká Fatra	1	7	11	áno	áno
CHKO Horná Orava	1	5	8	áno	áno
CHKO Strážovské vrchy	-	-	-	-	-
CHKO Štiavnické vrchy	2	9	6	nie	áno
CHKO Slovenský kras	2	-	-	nie	áno
celkový počet	23	144	285		

Poznámka k tabuľke:

Správy NP Malá Fatra, CHKO Cerová vrchovina a CHKO Strážovské vrchy nereagovali na list ASCHÚS. Z tohto dôvodu nie sú uvedené 3 správy zaradené do zhodnotenia strážnej služby. Nekompletnosť niektorých údajov v tabuľke je spôsobená prevažne neuvedením požadovaných informácií konkrétnou správou.

Z celkového počtu 23 správ NP a CHKO na Slovensku prejavilo záujem o zhodnotenie aktuálneho stavu strážnej služby 20 správ (87%). Z tohto počtu (20) zhodnotenie strážnej služby priložilo 7 správ (35%). Drvivá väčšina správ - 19 (95%) deklarovala záujem zúčastňovať sa v budúcnosti na stretnutiach ASCHÚS.

**1. Správa Tatranského národného parku - BR Tatry, P.O.Box 21, 059 41
TATRANSKÁ ŠTRBA 75**

tel./fax: 0969/4484 217, e-mail: stanap@sopsr.sk

- na Správe Tatranského národného parku pracuje v súčasnosti 20 **zamestnancov**, z toho 1 je funkčne zaradený ako **strážca**
- **počet dobrovoľných strážcov** je 35
- **zhodnotenie strážnej služby** nebolo priložené, priložený je terénny lístok
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby:** Ing. Juraj Bobula, pracovisko Tatranská Lomnica, Vila Zorka č. 10, 059 60 T. Lomnica, tel./fax: 0969/446 71 95, e-mail: bobula@sopsr.sk

				
Terénny lístok				
Dátum:				
Lokalita:				
Počasie:				
Meno.....				
Návštevníci	Turisti	Horolezci	Sklalpin.	Spolu
Počet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Činnosti vykonané v teréne:.....				
.....				
Priestupky (počet, riešenie - napomenutie, blok. pokuta, podnet)				
.....				
.....				
Zistené nedostatky v teréne:.....				
.....				
Sledovaná fauna a flóra:.....				
.....				
.....				
Podpis				
.....				
.....				
Správa Tatranského národného parku, 059 41 Tatranská Štrba P.O.BOX 21, tel. 0969 4484217				

2. Správa Pieninského národného parku, 059 06 ČERVENÝ KLÁŠTOR

tel.: 0964/482 23 95, fax: 0964/482 26 33, e-mail: pienap@ke.telecom.sk

- na Správe Pieninského národného parku pracujú v súčasnosti 4 **zamestnanci**, z toho žiadny nie je funkčne zaradený ako **strážca**
- **počet dobrovoľných strážcov** je 8
- **zhodnotenie strážnej služby** nebolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**, ak bude Správa funkčne dobudovaná aj so strážcom
- **meno kontaktnej osoby** neuviedli

3. Správa Národného parku Nízke Tatry, Zelená 5, 974 01 BANSKÁ BYSTRICA
tel. a faxové čísla zatiaľ nie sú známe, e-mail: napant@sopsr.sk

- na Správe Národného parku Nízke Tatry pracuje v súčasnosti 18 **zamestnancov**, z toho 5 sú funkčne zaradení ako **strážcovia**
- **počet dobrovoľných strážcov** je 58
- **zhodnotenie strážnej služby** bolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby**: Dan Hartanský, e-mail: hartan@sopsr.sk

Vyhodnotenie činnosti odboru strážnej služby NAPANT za rok 2000

Na správe NAPANT pracuje 5 strážcov. Tí spadajú pod samostatný odbor strážnej služby.

Územie NAPANT je rozdelené na dva strážne obvody. Sever a juh. Hranicu medzi nimi tvorí hrebeň Nízkych Tatier.

Na severe pracujú 4 strážcovia. Na juhu 1 strážca. Rozloha vlastného územia NAPANT je 72 842 ha, rozloha ochranného pásma je 110 162 ha. V rámci NP a jeho ochranného pásma je vyhlásených 11 NPR, 11 PR, 3 CHA, 5 NPP, 6 PP o celkovej výmere 10 131,6 ha.

Vybavení sú v zmysle smernice SNP SR o poskytovaní ochranných pracovných prostriedkov, pracovných odevov a obuvi. Pridelené majú dve terénne autá - Aro ACM a Land Rover Defender 90. Každý strážca má vysielaciu.

Do ich náplne práce spadajú:

- kontrola dodržiavania právnych noriem na úseku OPaK
- kontrola dodržiavania a evidencia rôznych výnimiek a povolených podujatí
- kontrola dodržiavania LHP, ÚPD, ...
- sprievodcovská služba a výklad pri exkurziách
- zabezpečovanie environmentálnej výchovy
- údržba značenia NAPANT a MCHU
- údržba informačných panelov NCH a informačného značenia NAPANT
- vyznačovanie nových MCHÚ
- zabezpečovanie prevádzkyschopnosti terénnych staníc a informačných centier NAPANT
- zabezpečovanie a organizovanie činnosti členov stráže prírody NAPANT
- sú oprávnení rokovať s inými organizáciami, štátnou správou a miestnou samosprávou vo veciach týkajúcich sa uchovania a zvel'ad'ovania prírody NAPANT
- sú oprávnení riešiť priestupky na úseku OPaK v blokovaní konaní

V rámci údržby značenia NAPANT a MCHÚ sa starajú o 68 hraničných stĺpov NAPANT, 90 hraničných stĺpov ochranného pásma NAPANT, 70 hraničných stĺpov MCHÚ, 80 neštandardných informačných stĺpov NAPANT a 52 informačných panelov a panelov NCH. Tu v rámci údržby v roku 2000 doplnili a vymenili za odcudzené, alebo poškodené 38 hraničných stĺpov NAPANT, ochranného pásma a MCHÚ.

Spolu vykonali 391 kontrolných pochôdzok v teréne. Zistené priestupky boli riešené vo väčšine prípadov dohodávaním. Priestupky pri ktorých dohodávanie bolo nepostačujúce riešili formou oznámení o priestupku na príslušné OÚ, alebo SIŽP. V blokovaní konaní boli udelené pokuty za 3 300 Sk,-.

V rámci ekovýchovy vykonali spolu 118 besied vo väčšine prípadoch pre deti ZŠ. Zúčastnili sa organizovania Európskeho dňa národných parkov, organizovali vedomostnú súťaž pre deti ZŠ "Hypericum" a obvod Juh spolu s členmi stráže prírody NAPANT obvod B.Bystrica organizovali podujatie "Rangerský deň".

Odbor strážnej služby koordinuje činnosť členov stráže prírody, ktorí sú vyhlásení pre NAPANT. Tí sú rozdelení do 5 obvodov. Na severe pracujú v obvode Ružomberok 3 členovia, v obvode L. Mikuláš 9 členov a v obvode Poprad 2 členovia. Na juhu pracuje v obvode Ban. Bystrica 24 členov a v obvode Brezno 20 členov.

Členovia obvodu Ružomberok odslúžili 21, obvodu L.Mikuláš 73, obvodu Poprad 50, obvodu B.Bystrica 213 a obvodu Brezno 112 služieb. Všetky činnosti dokladovali formou písomných hlásení zo služby. Priestupky riešili napomínaním, alebo prostredníctvom správy NAPANT formou oznámení o priestupku.

Pre zlepšenie činnosti odboru strážnej služby je potrebné :

- zvýšiť stav profesionálnych strážcov
- zväčšiť právomoci strážcov (presadiť zvýšenie právomocí v novele zákona č. 287/94 Zz)
- zabezpečiť právnu ochranu strážcov (strážca do dnešného dňa nie je verejný činiteľ)
- zlepšiť materiálne vybavenie strážcov (jednotná uniforma, jednotné označenie áut - terénnych, pridelenie služobných zbraní, ...)
- zlepšiť platové podmienky

4. Správa Národného parku Slovenský raj, ul. Letecká 3, 052 01 SPIŠSKÁ NOVÁ VES

tel.: 0965/442 20 10, fax: 0965/442 20 26, e-mail: slovraj@spisnet.sk,
<http://www.spisnet.sk/slovraj>

- na Správe Národného parku Slovenský raj pracuje v súčasnosti 12 zamestnancov, z toho 4 sú funkčne zaradení ako strážcovia
- počet dobrovoľných strážcov je 10
- zhodnotenie strážnej služby bolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať stretnutí ASCHÚS
- meno kontaktnej osoby: Ing. Katarína Škorvánková, pracovisko Letná 53, 052 01 Spišská Nová Ves, tel.: 0965/441 02 76

Správa o činnosti strážnej služby v NP Slovenský raj za r. 2000

Počet strážcov: 3+1 Holmok, Lehocký, Val'o + Ing. Škorvánková /pozn. jeden strážca - Val'o je t.č. na MD, Ing. Škorvánková je vedúca odboru strážnej služby/

Počet ochranných obvodov: 3 - Čingov, Podlesok, Dedinky /pozn. ochranný obvod Dedinky bol počas MD rozdelený a kontrolu v teréne vykonávali strážcovia z iných ochranných obvodov - Holmok a Lehocký

Činnosť strážnej služby za r. 2000:

- 1, kontrola v teréne zameraná na dodržiavanie zákona 287/94 a návštevného poriadku
- 2, vyznačovanie ťažby pri udelených výnimkách v 4. a 5. stupni ochrany
- 3, hodnotenie a vyznačovanie stromov rastúcich mimo lesa na výrub
- 4, kontrola zameraná na nelegálny výrub stromov /od 1.10.2000 do 30.12.2000 denne 16 hod./

- 5, oprava značenia hraničných tabúl' a stĺpov, dodatkových tabúl' a grafického značenia /46 stĺpov a tabúl', 3 dodatkové tabule, 14 grafického zákazového značenia/
6, oprava a údržba náučných chodníkov:
NCH SEVER celková oprava konštrukcie a 10 interpretačných panelov
NCH JUH celková rekonštrukcia 20 konštrukčných panelov a 9 interpretač. panelov
NCH Občasný prameň - oprava 1 interpretačného panela
NCH Mládeže obnovenie chodníka, nová konštrukcia + 6 nových interpretač. panelov
7, oprava informačných veľ'koplošných panelov: na ochr. obvode Čingov 1 panel
8, zisťovanie početnosti orla skalného a stráženie hniezd
9, zisťovanie početnosti populácie netopierov
10, hasenie požiaru
11, odstraňovanie náletu a stromov z horských lúk
12, doprovod pri odstrele kamzíkov a evidencia a meranie medved'ov po odstrele
13, spolupráca s MVO - organizovanie kontrolných služieb počas letnej turistickej sezóny
14, evidencia chát a stavieb a stavebnej činnosti
15, jednania s vlastníkami pozemkov a nehnuteľností, samosprávou, štátnou správou a inými subjektami: 42x
16, vzdelávanie: účasť na stretnutí členov asociácie strážcov 2x/rok, pracovné porady členov stráže prírody 5x
17, enviromentálna činnosť: prednášky - 11x, doprovody - 14x, zabezpečenie výtvarnej súťaže, príspevky do odborných časopisov - 4x, preškol'ovanie členov SP a členov SZOPK
18, monitoring zdravotného stavu lesa
19, údržba budov, terénnych staníc a strediska E V
20, zabezpečovanie ubytovania na TS
21, operatívne úlohy a vybavovanie prípisov: 33x
22, pomoc pri riešení problematiky odpadov
23, podnety na riešenie priestupkov na úseku ochrany prírody a les. hospodárstva a prejednávanie priestupkov: 23x
24, kontrola pri usporiadaní rôznych hromadných a športových akcií v NP Slovenský raj
25, vypracovanie projektov na dotácie na ŠFŽP a Zelený projekt

doplnia o sadzobník pokút a hlásenku z terénu

5. Správa Národného parku Muránska planina, ul. Janka Kráľa 12, 050 01 REVÚCA
tel.: 0941/442 20 61, tel./fax: 0941/442 61 19, e-mail: snpmp@sopsr.sk

- na Správe Národného parku Muránska planina pracuje v súčasnosti 7 **zamestnancov**, z toho 1 je funkčne zaradený ako **strážca**
- **počet dobrovoľných strážcov** vymenovaných pre NP je 23 (aktívnych 14)
- **zhodnotenie strážnej služby** bolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby:** Zdeno Pochop, e-mail: pochop@sopsr.sk, RNDr. Marcel Uhrín, e-mail: uhrin@sopsr.sk

Stráž prírody v Národnom parku Muránska planina v roku 2000
(Hodnotiaca správa o činnosti dobrovoľníkov na území NP Muránska planina)

Druhým rokom bola organizovaná stráž prírody v NP Muránska planina. Z 22 vymenovaných členov stráže prírody sa na výkone strážnej služby zúčastnilo 18, čo predstavuje 87 %. Členovia stráže prírody odslúžili celkom 145 dní v pravidelných víkendových službách a 15 dní pri zabezpečovaní ochrany hniezd dravých vtákov.

Spoločne s členmi stráže prírody pracovalo 8 asistentov, ktorí odslúžili 33 dní v pravidelných strážnych službách a 12 dní pri zabezpečovaní ochrany hniezd dravých vtákov.
Na zabezpečovaní ochrany hniezd dravých vtákov sa zúčastnilo aj 11 dobrovoľníkov, ktorí sprevádzali strážcov a asistentov pri výkone strážnych služieb.
Strážne služby boli organizované v dvoch okrskoch (východ a juh), v okrsku sever organizované neboli.
Celkom vo výkone strážnych služieb bolo odslúžených 226 dní, čo predstavuje 1545 hodín (1 deň = 8 hodín).

Prehľad v tabuľke

Činnosť	Obvod		
	východ	juh	sever
okresy	RA	RS	BR
rozloha v km ² / km ² na jedného SP	143/14	89/15	187/-
počet členov stráže prírody (ďalej SP)	10	8	0
počet členov, ktorí sa zúčastnili strážnych služieb / %	10/100	6/84	0/0
oslúžené dni členmi SP / hod.	106/848	39/312	0/0
počet asistentov SP	8	0	0
odslúžené dni asistentmi SP / hod.	37/296	0	0
vydané upozornenia vodičom, ktorí porušili zákaz vjazdu motor. vozidlom do NP	11	1	0
vystavené hlásenky	139	34	0
predložené podnety na riešenie OÚ, KÚ, IOP vyplývajúcich z nahlásených priestupkov	33	11	0
monitorovacie záznamy o stave živej a neživej prírody	90	63	0
podané námety na úpravy turistických chodníkov, údržbu informačných zariadení	7	1	0
údržba zariadení NP dni / hod.	2/16	0	0
uložené pokuty	900,-	0	0
Financie			
stravné 173 dní (173 x 66,- Sk/D=	11 418,- Sk)	0	0
cestovné 173 dní (173 x 20,- Sk/priemer	3 460,- Sk)	0	0
doprava vlastným autom	0	0	0
Celkom	14 878,- Sk		

Školenie

V júni sa uskutočnilo špeciálne školenie s členmi Horskej služby SR, z okrsku Nízke Tatry - Juh so sídlom na Táloch, zamerané na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci a transport zranených v členitom horskom teréne. Zúčastnilo sa 13 členov stráže prírody a 4 asistenti.

Práca v teréne

Sa začala v marci monitorovaním a strážením ohrozených hniezdnych lokalít dravých vtákov.

Najväčšia pozornosť bola sústredená na obdobie turistickej sezóny t.j. máj – september.

Výkon strážnej služby bol dokumentovaný 173 hlásenkami vyplnených po výkone strážnej služby. Bol zameraný na poskytovanie informácií o ochrane prírody a dozor nad územím Muránska planina.

Správa NP Muránska planina prispela k lepšiemu vybaveniu stráže prírody tým, že na hlavnú turistickú sezónu zapožičala rádiovú sieť s dvomi kmitočtami (s možnosťou priameho spojenia na dispečing Požiarneho útvaru v Revúcej a na Obvodné oddelenie Polície v Revúcej) a troma kusmi ručných rádiostaníc pre skupinu východ. I

MVO Klub priateľov Muránskej planiny denným otvorením IS NP Muránska planina v Muráni, prispel nielen k zvýšeniu informovanosti turistov prichádzajúcich do NP, ale zriadil operačný dispečing stráže prírody. Otvorením IS NP Muránska planina v Tisovci a sezónnym prevádzkovaním sa vytvoril operačný dispečing pre stráž prírody aj v meste Tisovec.

Okrem strážnej služby členovia stráže prírody pomáhali pri organizácii niekoľkých povolených masových podujatí v NP a jeho OP.

Najčastejšie priestupky návštevníkov:

- vjazd a státie motorovým vozidlom do NP (z. 287/94 § 14,16 a VZV Np § 4/9)
- skladovanie odpadov (z. 287/94 § 13,16 a VZV Np § 4/6)
- táborenie, stanovanie mimo vyhradených miest (z. 287/94 § 14,16 a VZV Np § 4/9)
- zakladanie ohňa mimo vyhradených miest (z. 287/94 § 14,16 a VZV Np § 4/9)

Ďalšie priestupky:

- vypaľovanie trávnych porastov
- chôdza mimo vyznačené chodníky v prírodných rezerváciách a neoprávnený vstup do nich
- výrub drevín mimo les
- vol'ný pohyb psov
- rušenie ticha a fajčenie, najmä v okolí rekreačných chat

Aj keď nebol uskutočnený výskum zameraný na hodnotenie činnosti stráže prírody a ich asistentov verejnosťou, máme väčšinou priaznivé ohlasy na výkon služby a prítomnosť stráže prírody v teréne. Verejnosť začala akceptovať stráž prírody. Za túto skutočnosť a odvedenú prácu je treba poďakovať všetkým členom stráže prírody a ich asistentom, ktorí zodpovedne vykonávali túto dobrovoľnícku prácu, je treba poďakovať vedeniu Správy NP Muránska planina za sústavnú podporu a vytváranie podmienok pre lepší výkon strážnych služieb. Poďakovanie patrí Klubu priateľov Muránskej planiny vytvorením miest operačného dispečingu stráže prírody.

Musíme povedať, že štátna správa (KÚ v Banskej Bystrici, OÚ) nevenovala potrebnú pozornosť výkonu a práci členov stráže prírody a neboli zabezpečené ani minimálne finančné prostriedky na náhrady, ktoré členom stráže prírody bezpochyby právom patria. Aj keď práca člena stráže prírody je dobrovoľná a počíta sa s osobnou investíciou voľného času, a možno aj s malými finančnými prostriedkami každého člena stráže prírody, no nemožno počítat s odmenou za jeho prácu, ktorá je do určitej miery profesionálna a má viesť k zvyšovaniu ochrany prírody.

Počas organizovania a výkonu strážnych služieb sa vyskytli tieto nedostatky:

Organizácia služieb:

- rozpis služieb nebol včas poskytnutý členom stráže prírody
- členovia stráže prírody a asistenti sa nedržali dohodnutých zásad pri ospravedlňovaní svojej neúčasti
- neobsadenie niektorých kontrolných trás bolo zapríčinené nedostatkom členov stráže prírody nastupujúcich službu

Výkon služby:

- nevhodné správanie sa niektorých členov stráže prírody pri komunikácii s návštevníkmi NP
- nevystavenie hlásenky po výkone strážnej služby alebo jej nedostatočné vyplnenie
- nedostatočné technické a osobné vybavenie k výkonu strážnej služby (osobná ochrana, predvedenie osoby na políciu, poistenie proti úrazu a ďalšie)
- žiadne finančné prostriedky na zákonom stanovené náklady pri výkone strážnych služieb
- neúčast' členov stráže prírody na výkone strážnych služieb

Požiadavky a návrhy na zlepšenie činnosti:

A, organizačné zabezpečenie

- väčší počet členov stráže prírody
- stanoviť kritériá výberu členov stráže prírody
- vyškolenie nových členov a asistentov, najmä pre oblasť sever NP
- zorganizovanie skúšok pre piatich asistentov
- zorganizovať školenie a skúšky - nižšia skúška rádiooperátora pre 15 členov stráže prírody
- upraviť pracovnoprávny vzťah členov stráže prírody
- doporučujeme zrušiť pôsobnosť u členov, ktorí sa nezúčastnia na výkone strážnych služieb

B. technické vybavenie

- zvýšenie počtu spojovacej techniky
- prostriedky na predvedenie osoby, ktorá spáchala priestupok a je nutné zistiť jej totožnosť na polícii
- prostriedky na ochranu osoby člena stráže prírody
a/ imobilizér, slzný plyn
b/ novelizovať Trestný poriadok a ustanoviť stráž prírody za verejného činiteľa
c/ zabezpečiť úrazové poistenie pre členov stráže prírody
- vybaviť členov stráže prírody povolením na vlastné motorové vozidlo, ako má napr. Lesná stráž
- vybaviť členov stráže prírody balíčkom prvej pomoci pre poskytnutie prvej pomoci návštevníkom, ale aj sebe

Finančné zabezpečenie:

Okrem finančných prostriedkov potrebných na organizačné zabezpečenie, technické vybavenie je treba zabezpečiť financie na preplácanie stravného a cestovného za vykonané strážne služby.

Ako vyplýva zo správy, členovia stráže prírody sa aj za súčasných podmienok, ktoré sú veľmi nepriaznivé, významne podieľali na ochrane územia NP Muránska planina.

O to, aby stráž prírody plnila svoju funkciu a naplnila poslanie, ktoré jej ustanovil Zákon 287/94 v § 58 a výkon a jej organizáciu upravuje Vyhláška MŽP č. 295/96, sa treba kompetentným postarať. Že to nie je len ich potreba, ale aj záujem iných organizácií pôsobiacich na území NP Muránska planina, je zřejmé.

**6. Správa Národného parku Poloniny, Partizánska 1057, P.O.Box 47, 069 01
SNINA**

tel./fax: 0932/768 56 15, tel.: 0932/762 44 24, e-mail: poloniny@stonline.sk

- na Správe Národného parku Poloniny pracuje v súčasnosti 6 zamestnancov, z toho žiadny nie je funkčne zaradený ako strážca
- počet dobrovoľných strážcov je 7
- zhodnotenie strážnej služby nebolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať stretnutí ASCHÚS
- meno kontaktnej osoby: Ing. Miroslav Bural'

7. Správa CHKO – BR Poľana, J.M.Hurbana 20, 960 01 ZVOLEN

tel.: 0855/533 48 34, fax: 0855/533 36 57, e-mail: chkopo@sopsr.sk

- na Správe CHKO Poľana pracuje v súčasnosti 10 zamestnancov, z toho 1 je funkčne zaradený ako strážca
- počet dobrovoľných strážcov je 15, čakateľov stráže prírody je 10
- zhodnotenie strážnej služby bolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať stretnutí ASCHÚS
- meno kontaktnej osoby: Jaroslav Babic, e-mail: babic@sopsr.sk

Zhodnotenie stráženej služby CHKO-BR Poľana

Na území CHKO Poľana pôsobí jeden funkčne zaradený strážca, 15 dobrovoľných členov stráže prírody a 10 čakateľov stráže prírody.

Pofesionálny strážca vykonáva a koordinuje činnosť stráže prírody na území, aj mimo CHKO (okresy Zvolen, Detva, B. Bystrica, Brezno).

Členovia stráže prírody sú rozdelení po dvoch - troch do skupín a každá skupina má pridelenú kontrolnú trasu, ktorú kontroluje a z každej pochôdzky odovzdáva vyplnený "Záznam strážnych a kontrolných služieb" (vid' príloha).

Správa CHKO-BR Poľana, Hurbanova 20, 960 01, Zvolen, tel.: 0855/533 48 34,
tel.,fax: 533 36 57 (záznamník)

Záznam zo strážnych a kontrolných služieb

Dátum :

Čas :

Lokalita :

Meno člena stráže prírody :

Zistené skutočnosti

(stopy, smetiská, chránené druhy, poškodené označenie CHKO, iné)

8. Správa CHKO Záhorie, Vajanského 17, 901 01 MALACKY

tel./fax: 0703/772 27 35

- na Správe CHKO Záhorie pracuje v súčasnosti 6 **zamestnancov**, z toho 1 je funkčne zaradený ako **strážca**
- **počet dobrovoľných strážcov** je 2 (týka sa len vlastného územia CHKO Záhorie)
- **zhodnotenie strážnej služby** bolo priložené
- v budúcnosti sa nechcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS** (iba v prípade ich potreby ako lektorov)
- **meno kontaktnej osoby**: Ing. Dušan Valachovič, e-mail: dvalach@sopsr.sk

Aktuálny stav v strážnej službe na správe CHKO Záhorie

Správa CHKO Záhorie vznikla v roku 1990. Strážca pán Ján Skokánek bol jej prvý zamestnanec, tri mesiace pred sfunkčnením správy. Možnosť praktickej ochrany územia v našich podmienkach je sťažené spôsobom návštevnosti. Najčastejšími návštevníkmi nášho územia sú rekreatanti, ktorí sa s veľkým nasadením venujú športovému rybolovu. Problém je ich súčasná ťažká postihnutelnosť z dôvodu dokazovania priestupku a neochoty malej personálnej dobudovanosti pohraničnej polície. Naše snahy o zjednodušenie dokazovania priestupkov proti prírode voči rybárom sme preverovali za aktívnej spolupráce s okresným veliteľom policajného zboru ako aj okresným prokurátorom. Spoločnými silami sme nepochodili. Pokiaľ nebude legálne určený orgán štátnej správy limitujúci rybárstvo, strážca OP podľa našich potrieb je odsúdený na vzdelávaciu činnosť, čo pri mentalite rybárov považujeme za nadštandardné riešenie hlavne vzhľadom k našim ostatným úlohám. (Pri environmentálnom vzdelávaní nám pomáha Ekocentrum DAPHNE, do ktorého zapájame podľa ich požiadaviek.)

Hlavná činnosť strážcu správy CHKO Záhorie spočíva vo výkone technickej údržby, budovy správy, technického označenia CHÚ, parku motorových vozidiel, výkon regulačných opatrení v CHÚ ale aj voľnej krajiny. Naša správa má mobilnú kosaciu súpravu, nákladné auto, prívies univerzálny nosič náradia REFORM Metrac. Pán Skokánek pomocou tohto zariadenia, udrzuje lúky kosením, mulčovaním a hrabaním biomasy. V tomto roku chystáme na METRAC adaptér, ktorý by potláčal nálety agátu na uvoľnených plochách pre premenu na autochtónne dreviny.

9. Správa CHKO Vihorlat, ul. Fraňa Kráľa č.1, 071 01 MICHALOVCE

tel./fax: 0946/642 32 75, e-mail: chkovi@sopsr.sk

- na Správe CHKO Vihorlat pracujú v súčasnosti 3 **zamestnanci**, z toho 1 je funkčne zaradený ako **strážca**
- **počet dobrovoľných strážcov** je 0
- **zhodnotenie strážnej služby** nebolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby**: Ján Vataha, e-mail: vataha@sopsr.sk

10. Správa CHKO Latorica, Tajovského 10, 040 01 KOŠICE

tel./fax: 095/62 555 60

- na Správe CHKO Latorica pracujú v súčasnosti 4 **zamestnanci**, z toho 1 je funkčne zaradený ako **strážca**
- **počet dobrovoľných strážcov** je 4
- **zhodnotenie strážnej služby** nebolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby** neuviedli

11. Správa CHKO Ponitrie, Samova 3, 949 01 NITRA

tel.: 087/650 36 77, 751 54 20, tel./fax: 087/751 52 09, e-mail:

chkopr@sopsr.sk

- na Správe CHKO Ponitrie neuviedli **počet zamestnancov** ani **strážcov**
- **počet dobrovoľných strážcov** je 49 (NR-kraj) + 19 (TN-kraj)
- **zhodnotenie strážnej služby** nebolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby**: Viktor Mlynek, e-mail: mlynek@sopsr.sk

12. Správa CHKO - BR Východné Karpaty, Lipová 19, 066 01 HUMENNÉ

tel./fax: 0933/775 36 32

- na Správe CHKO Východné Karpaty pracujú v súčasnosti 3 **zamestnanci**, z toho žiadny nie je funkčne zaradený ako **strážca**
- **počet dobrovoľných strážcov** je 0
- **zhodnotenie strážnej služby** nebolo priložené
- neuviedli či sa v budúcnosti chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby** neuviedli

13. Správa CHKO Dunajské luhy, Alžbentínske nám. 1203/1, 929 01 DUNAJSKÁ STREDA

tel.: 0709/551 62 29

- na Správe CHKO Dunajské luhy pracuje v súčasnosti 5 **zamestnancov**, z toho žiadny nie je funkčne zaradený ako **strážca**
- **počet dobrovoľných strážcov** je 18 (za okres DS)
- **zhodnotenie strážnej služby** nebolo priložené vzhľadom k tomu, že nedisponujú informáciami o materiálnom vybavení členov stráže prírody ani výsledkami ich konkrétnych aktivít (informácie na OÚ v DS a na KÚ TT, BA a NR pre jednotlivé okresy)
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby**: Mgr. Jozef Lengyel

14. Správa CHKO Malé Karpaty, Pažitná 84, 917 01 TRNAVA

tel./fax: 0805/553 66 15

- na Správe CHKO Malé Karpaty pracuje v súčasnosti 11 **zamestnancov**, z toho 1 je funkčne zaradený ako **strážca**
- **dobrovol'ných strážcov** neevidujú
- **zhodnotenie strážnej služby** nebolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby**: Pavol Fandák, pracovisko Modra, Štúrova 115, 900 01 Modra, tel./fax: 0704/64 74 002, e-mail: fandak@sopsr.sk

15. Správa CHKO Biele Karpaty, Trenčianska ul. č. 31, 914 41 NEMŠOVÁ

tel.: 0831/589 617, tel./fax: 0831/598 387

- na Správe CHKO Biele Karpaty pracuje v súčasnosti 8 **zamestnancov**, z toho žiadny z nich nie je funkčne zaradený ako **strážca** (od vzniku CHKO nebola funkcia strážcu vedená, perspektívne sa rátalo s 2 miestami strážcu, ale tieto neboli nikdy vytvorené), od roku 1998 zamestnaný strážca na dobu určitú počas trvania materskej dovolenky botaničky
- **počet dobrovol'ných strážcov** neuviedli
- **zhodnotenie strážnej služby** nebolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS** (ak sa zmení doterajší stav)
- **meno kontaktnej osoby**: Mgr. Katarína Devánová, e-mail: devanova@sopsr.sk

16. Správa CHKO Kysuce, U Tomali č. 1511, 022 01 ČADCA

tel./fax: 0824/43 215 34

- na Správe CHKO Kysuce pracuje v súčasnosti 6 **zamestnancov**, z toho žiadny nie je funkčne zaradený ako **strážca**
- **počet dobrovol'ných strážcov** je 12
- **zhodnotenie strážnej služby** nebolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby**: RNDr. František Beleš, e-mail: beles@sopsr.sk

17. Správa CHKO Veľká Fatra, Čachovský rad č. 7, 038 61 VRÚTKY

tel.: 0842/42 84 503, fax: 0842/42 84 589

- na Správe CHKO Veľká Fatra pracuje v súčasnosti 7 **zamestnancov**, z toho 1 je funkčne zaradený ako **strážca**
- **počet dobrovol'ných strážcov** je 11
- **zhodnotenie strážnej služby** bolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať **stretnutí ASCHÚS**
- **meno kontaktnej osoby**: Metod Macek, e-mail: macek@sopsr.sk

Aktuálny stav strážnej služby v CHKO Veľká Fatra

Praktické vyhodnotenie strážnej služby pri jednom pracovníkovi, ktorý je zaradený do funkcie strážca na výmere 135 000 ha nie je možné. Pracovná náplň vychádza z funkčného zaradenia a PHÚ na príslušný rok. Vybavenie podľa katalógu OOPP + vysielacky. Námety na zlepšenie? Jednoznačne zvýšiť počet strážcov vo VCHÚ, čo je v súčasnej dobe asi nereálne.

18. Správa CHKO Horná Orava, Bernolákova 408, 029 01 NÁMESTOVO

tel./fax: 0846/55 22 466, e-mail: chkoho@sopsr.sk

- na Správe CHKO Horná Orava pracuje v súčasnosti 5 zamestnancov, z toho 1 je funkčne zaradený ako strážca
- počet dobrovoľných strážcov je 8
- zhodnotenie strážnej služby bolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať stretnutí ASCHÚS
- meno kontaktnej osoby: Jozef Gluščík, e-mail: glustik@sopsr.sk

Aktuálny stav strážnej služby na S - CHKO Horná Orava

Nakol'ko na správe CHKO Horná Orava pracuje jeden strážca, územie nie je rozdelené do strážnych obvodov. Strážca je z väčšej časti vybavený OOPP v zmysle smernice SAŽP o poskytovaní OOPP. K dnešnému dňu strážca nie je vybavený vysielaczkou, alebo mobilným telefónom.

Zlepšenie strážnej činnosti v územnej pôsobnosti CHKO Horná Orava by bolo možné dosiahnuť personálnym posilnením (+ 1-2 strážcovia) a lepším technickým a materiálnym vybavením (vysielacka alebo mobilný telefón, lyže, ruksak, osobné ochranné prostriedky - sprej....).

V prílohe je uvedená pracovná náplň strážcu a časové využitie strážcu za rok 1999. V roku 2000 časové využitie strážcu zatiaľ vyhodnotené nebolo.

Časové využitie strážcu CHKO Horná Orava v roku 1999

1. Kontrola v teréne.....	9,4 %
2. Jednania	8,9 %
3. Monitoring.....	7,7 %
4. Praktická starostlivosť.....	17,1 %
5. Enviroment. činnosť.....	3,6 %
6. Vzdelávanie.....	6,0 %
7. Prevádzková činnosť.....	17,3 %
8. Administratívna činnosť.....	27,9 %
9. Iná činnosť.....	2,1 %

Pracovná náplň strážcu CHKO Horná Orava

(Podrobný popis pracovnej činnosti podl'a katalógu pracovných činností v zmysle nar.vlády SR č.249/1992 Zb. v znení neskorších predpisov)

7.15

Zabezpečovanie a organizovanie technických a odborných úloh ochrany prírody v teréne, dohl'ad nad dodržiavaním právnych predpisov na ochranu prírody a prírodných zdrojov;

kontrolná činnosť v teréne vrátane vedenia príslušnej dokumentácie, organizovanie činnosti stráže prírody

- 1/ Vykonáva pozorovanie, pomocné a technické práce pri prieskumoch a výskumoch
- 2/ Sleduje stav prírodného prostredia a dodržiavanie ustanovení zákona NR SR č. 287/94 Z.z.
- 3/ Vykonáva označovanie územia, MCHÚ a NCH, údržbu značenia a vedie príslušnú evidenciu
- 4/ Zabezpečuje údržbu NCH a vedie príslušnú dokumentáciu a evidenciu
- 5/ Vykonáva kontrolu a dokumentáciu negatívnych javov a vedie ich evidenciu
- 6/ Vykonáva fotodokumentáciu a vedie evidenciu fotodokumentácie
- 7/ Vedie evidenciu o prevádzke motorových vozidiel a spotrebe PHM
- 8/ Zabezpečuje údržbu a opravy motorových vozidiel, prívesného vozíka, obytného prívesu a motocykla a vykonáva všetky činnosti spojené s prihlasovaním, odhlasovaním, technickou a emisnou kontrolou ako aj ďalšie úkony spojené so služobnými motorovými a prípojnými vozidlami
- 9/ Zúčastňuje sa na revíziách CHČP a komisiách v súvislosti s riešením negatívnych javov, najmä nelegálnych skládok odpadu
- 10/ Podieľa sa na organizovaní činnosti členov stráže prírody
- 11/ Spolupracuje s ostatnými odbornými pracovníkmi
- 14/ Plní ďalšie úlohy na základe pokynov riaditeľ'a správy CHKO

19. Správa CHKO Štiavnické vrchy, Kammerhofská 2, 969 01 BANSKÁ

ŠTIAVNICA

tel.: 0859/691 19 31, tel./fax: 0859/691 19 35, e-mail: chkosv@sopsr.sk

- na Správe CHKO Štiavnické vrchy pracuje v súčasnosti 9 zamestnancov, z toho 2 sú funkčne zaradení ako strážcovia, resp. 1 ako strážca a 1 ako chovateľ v RSŽ (strážca)
- počet dobrovoľných strážcov je 6 (aktívnych na území CHKO)
- zhodnotenie strážnej služby nebolo priložené (v druhej polovici roku 2000 došlo k zmene strážcu)
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať stretnutí ASCHÚS
- meno kontaktnej osoby: Vladimír Baláška

20. Správa CHKO - BR Slovenský kras, Biely kaštieľ č. 188, 049 51 BRZOTÍN

tel.: 0942/732 68 15, tel./fax: 0942/734 67 69

- na Správe CHKO Slovenský kras neuviedli počet zamestnancov, 2 zo zamestnancov sú však funkčne zaradení ako strážcovia
- počet dobrovoľných strážcov neuviedli
- zhodnotenie strážnej služby nebolo priložené
- v budúcnosti sa chcú zúčastňovať stretnutí ASCHÚS
- meno kontaktnej osoby neuviedli